

„Ilgtspējīga dabas resursu izmantošana un apsaimniekošana Natura 2000 teritorijās – populāros un potenciālos tūrisma galamērķos”

(2008. – 2011.)

http://www.celotajs.lv/cont/prof/proj/EEZ/EEZ_lv.html

Projekta mērķis ir Bioloģiskās daudzveidības un dabas resursu saglabāšana un racionāla izmantošana **Natura 2000** teritorijās – esošos un potenciālos tūrisma galamērķos, nodrošinot tajās līdzsvarotu un plānotu ekonomisko attīstību, atbilstoši ilgtspējības pamatprincipiem.

Projekta pasākumi un rezultāti:

1. Izstrādāti četri tūrisma attīstības plāni

Natura 2000 teritorijām – Rāznas nacionālajam parkam, Vidzemes piekrastei, kas ietilpst Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā (t.sk. Vidzemes akmeņainās jūrmalas un Randu pļavu dabas liegumiem), Abavas senlejas dabas parkam un Dvietes palienes dabas parkam. Teritorijas, kurām tiks izstrādāti plāni, tiks praktiski apsektas un šo teritoriju apsaimniekošanā iesaistītajiem spēlētājiem – uzņēmējiem, zemes īpašniekiem, pašvaldībām, vides speciālistiem u.c. tiks organizētas sanāksmes un semināri, lai nodrošinātu visu ieinteresēto pušu iesaistīšanos plāna izstrādē, viedokļu izteikšanu un saskaņošanu.

2. Izveidotas vadlinijas dabas objektu apsaimniekošanai un izmantošanai tūrisma piedāvājumā,

Lai tās izstrādātu, tiks apsekoti tūrisma piedāvājumā popularizētie dabas objekti **Natura 2000** teritorijās, konstatēti labas un sliktas apsaimniekošanas piemēri un tūrisma ietekmju radītās sekas.

3. Apkopoti zaļie padomi ceļotājam – praktisks un informatīvi-izglītojošs materiāls tūrisma uzņēmējiem, aktīvajiem tūristiem, pašvaldībām, tūrisma informācijas centriem u.c. dabas teritoriju izmantotājiem, kur vienkāršā veidā tiks apkopota informācija no dabas un vides aizsardzības normatīvajiem aktiem par dažāda veida dabas un vides aizsardzības noteikumiem, kas jāievēro, atpūšoties dabā.

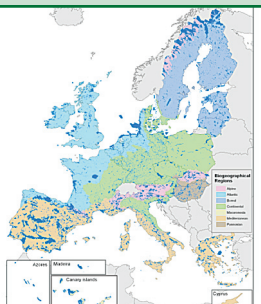
4. Sagatavoti pieci tūrisma ceļveži,

kuros ietverti „Zaļie padomi” tūristiem:

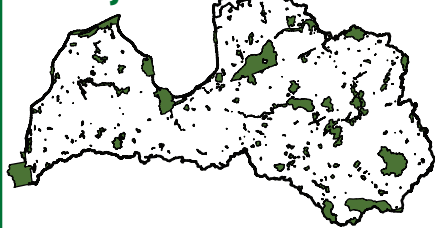
- pārgājienu ceļvedis (Latvija);
- ūdens tūrisma ceļvedis (Latvija);
- veloceļvedis (Latvija);
- dabasskatu ceļvedis (Latvija);
- dabas tūrisma ceļvedis (Baltija).

5. Organizēta Baltijas valstu dabas tūrisma konference 2011. gada pavasarī par tūrisma attīstības perspektīvām **Natura 2000** un/vai īpaši aizsargājamās dabas teritorijās Baltijā.

Natura 2000 Eiropā

Natura 2000 Latvijā

Natura 2000 projekta teritorijas

Kas ir Natura 2000?

Natura 2000 teritorijas ir Eiropas Savienības valstu kopīgi radīts vienots aizsargājamo dabas teritoriju tīkls, kas izveidots apdraudēto un īpaši aizsargājamo augu un dzīvnieku sugu saglabāšanai. **Natura 2000** teritorijas noteiktas visās 27 dalībvalstīs un aizņem aptuveni 20% no Eiropas Savienības kopējās teritorijas.

Natura 2000 Latvijā

Šobrīd Latvijā ir 336 **Natura 2000** teritorijas (4 dabas rezervāti, 4 nacionālie parki, 250 dabas liegumi, 37 dabas parki, 9 aizsargājamo ainavu apvidi, 9 dabas pieminekļi un 23 mikroliegumi), kuru kopējā platība ir aptuveni 11,9 % no valsts teritorijas. Atsevišķām **Natura 2000** teritorijām – dabas rezervātiem un nacionālajiem parkiem – ir izveidotas administrācijas. Pārējās īpaši aizsargājamās dabas teritorijas un **Natura 2000** teritorijas pārvalda Vides ministrijas padotības institūcija – Dabas aizsardzības pārvalde **www.dap.gov.lv** – un vietējās pašvaldības.

Informāciju par tūristiem pieejamām **Natura 2000** teritorijām un fotogalerijas var skatīt "Lauku ceļotāja" mājas lapā

http://www.celotajs.lv/cont/wrth/natura2000_lv.html

Natura 2000 projekta teritorijas, kurām tiks izstrādāti tūrisma attīstības plāni

Projekta gaitā tūrisma attīstības plāni tiks izstrādāti četrām **Natura 2000** teritorijām:

- katra atrodas citā Latvijas novadā
- atšķirīgs aizsargājamās teritorijas statuss
- atšķirīga pārvaldes forma

Projektu vada:

LLTA "Lauku ceļotājs"
Vilpila iela 12-21, Rīga
LV-1083
Tālr.: 67617600
Fakss: 67830041
E-pasts: asnate@celotajs.lv

www.celotajs.lv

LAUKU CEĻOTĀJS

Projekta partneris:

Latvijas Dabas fonds
Mazcenu aleja 3, Jaunmārupe
LV-2166
Tālr.: 67830999
Fakss: 67830291
E-pasts: strazde@lanet.lv

www.ldf.lv

Finansēts ar EEZ un Norvēģijas finanšu instrumentu grantu palīdzību no Islandes, Līhtenšteinas un Norvēģijas

Jūras piekraste Ziemeļvidzemes biosfēras rezervātā

Ziemeļvidzemes biosfēras rezervāta rietumu robežu aptuveni 60 km garumā apskalo Baltijas jūras Rīgas līča ūdeņi, veidojot tur daudzveidīgu un interesantu piekrastes biotopu mozaīku. Šeit var ieraudzīt mitrās randu pļavas, devona perioda smilšakmens atsegumus, pēdas masējošās akmeņainās pludmales, smilšu pludmales, kā arī kāpas un kāpu mežu masīvus. Randu pļavas un Vidzemes akmeņainā jūrmala ir iekļauti Natura 2000 teritoriju tīklā. Starp retajiem un aizsargājamiem biotopiem jūras krastā nereti izveidojušās pilsētas un ciemi, kas tūristus piesaista kā kultūrvēsturiski apskates objekti un atpūtas vietas. Atsevišķas vietas ir labiekārtotas – izvietoti informācijas stendi, autostāvvietas, dabas takas. Bieži tūristi koncentrēti atpūšas atsevišķos piekrastes posmos, radot nevienmērīgu un lielu cilvēku slodzi teritorijai.

Abavas senlejas dabas parks

Abavas senlejas posms no Kandavas līdz tās ietekai Ventā ir ainaviskā un reljefa ziņā izteiksmīgākais upes ielejas posms Kurzemes novadā. Abavas ielejas dziļums sasniedz 30 – 40m, platums – līdz pat 300 un vairāk metriem. Teritorija izceļas ne tikai ar lielu bioloģisko un biotopu daudzveidību un dabas pieminekļiem – avotiem, ūdenskritumiem, iežu atsegumiem, dižakmeņiem –, bet arī ar daudzajiem kultūrvēstures pieminekļiem – pilskalniem, baznīcām, senkapiem, kultūrainavu. Mazpilsētu Kandavas un Sabiles centri ir pilsētūbniecības pieminekļi. Sabiles Vīnakaļns un Pedvāles mākslas brīvdabas muzejs ir ļoti populāri tūrisma objekti. Lai saglabātu ielejas ainavu, Drubazās un Tēvkalnos ganās dzīvei savvaļā pielāgotie mājlopi. Tūristiem izveidotas dabas takas, bet Abava ir populārākā Kurzemes ūdens-tūrisma upe. Neskatoties uz lielo tūrisma resursu potenciālu Latvijas mērogā, šobrīd tie ir nepietiekami izmantoti.

Dvietes paliene

Dvietes senleja ar Skuķu un Dvietes ezeriem un senlejai pieguļošajām palieņu pļavām, kas plūdu laikā darbojas kā sava veida Daugavas ūdeņu „uzkrājējs” jeb ventilis ir unikāla dabas teritorija. Tā ātri uzņem lielas palu ūdeņu masas, bet vēlāk tās lēnām atdod. Senlejas ūdens līmeņa svārstību īpatnības ir iemesls savdabīgajai ekosistēmai, kas ir nozīmīga augu un putnu dzīves vieta gan migrāciju, gan ligzdošanas laikā. Tūristi Dvietes palienē viesojas, lai aplūkotu govīs, kas ganās dabiskajās palieņu pļavās. Ar teritorijā esošajām dabas vērtībām iepazīstina tur izvietotie informācijas stendi.

Rāznas nacionālais parks

Latvijas jaunākais nacionālais parks (dibināts 2007. gadā) atrodas „Zilajā ezeru zemē” – Latgales novadā. Viens no parka izveides mērķiem ir Latvijas ūdeņiem bagātākā Rāznas ezera, salām bagātākā Ežezera u.c. ūdeņu, Latgales augstienei raksturīgās paugurainās ainavas un kultūrvides saglabāšana. Šobrīd viens no populārākajiem nacionālā parka tūrisma objektiem ir Mākoņkalns ar skaisto skatu uz Rāznas ezeru. Pie ezera ir izveidotas vairākas atpūtas bāzes – kempingi, viesu mājas. Jaunizveidotajā parkā šobrīd tiek plānota un veidota ar tūrismu saistīto labiekārtojumu – taku, maršrutu u.c. – izvide. Teritorijai kā tūrisma objektam ir liels potenciāls, kas, pareizi apsaimniekots un attīstīts, varētu kļūt par populāru un nozīmīgu Latvijas teritorijā un Baltijā.